

Economische betekenis Noord-Holland Noord

Aanvullende notitie bij de Havenmonitor 2024

November 2024

Martijn Streng (Erasmus UPT)

In samenwerking met het CBS

Aanleiding en methodiek

In de havenmonitor wordt op basis van een geografische en sectorale afbakening de economische betekenis van de Nederlandse zeehavens in kaart gebracht. De geografische afbakening bestaat uit twee onderdelen; enerzijds een primair havengebied waarin in principe alle werkgelegenheid wordt meegenomen en de rest van de gemeente waarin strakker naar een sectorale afbakening (op basis van SBI codes) gekeken wordt. Voor een volledig overzicht van de uitgangspunten en de methodologie van de havenmonitor verwijzen wij naar de havenmonitor 2024, te vinden via de website van Erasmus UPT. Naar aanleiding van de nationale havenmonitor, die Erasmus UPT uitvoert in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, is vanuit Port of Den Helder een aanvullende vraag op de informatie uit de havenmonitor ontstaan. Er is -bij alle zeehavens- sprake van bedrijvigheid die buiten de afbakening van de havenmonitor valt, bijvoorbeeld het zogeheten vestigingsplaats effect. Voor de haven van Den Helder is er sprake van een aantal haven- en maritieme bedrijven die verspreid over Noord-Holland Noord gevestigd zijn, die buiten de afbakening van de havenmonitor vallen. Port of Den Helder wil graag inzicht in de werkgelegenheid en toegevoegde waarde van deze bedrijvigheid en heeft Erasmus UPT en CBS gevraagd deze analyse uit te voeren, conform de methodiek die deze twee partijen ook in de havenmonitor gebruiken. Dit onderzoek, aanvullend op de havenmonitor, geeft inzicht in de totale economische betekenis van de haven van Den Helder voor de bredere regio door het meenemen van, naast de directe werkgelegenheid in de haven, ook de in de regio gevestigde werkgelegenheid. Dit onderzoek richt zich uitsluitend op de directe effecten; ter voorkoming van overlap en dubbeltellingen. Het is namelijk de verwachting van de onderzoekers dat een deel van de in de havenmonitor als indirecte werkgelegenheid en toegevoegde waarde zich in Noord-Holland Noord bevindt. Deze nog een keer meenemen zou tot onjuiste dubbeltellingen leiden; het is dus ook niet mogelijk om de directe werkgelegenheid uit deze studie op te tellen bij de indirecte effecten uit de havenmonitor.

Resultaten

Onderstaande tabellen¹ geven een overzicht van de werkgelegenheid (in werkzame personen), toegevoegde waarde in miljoenen euro's en het aantal bedrijfsvestigingen in de periode 2020-2023. Voor deze notitie over 2023 is voortgebouwd op de uitgebreide exercitie en analyse die eerder is uitgevoerd voor de bedrijvenlijsten.

Er is naast de economische betekenis van de bedrijven die zijn opgenomen in de havenmonitor dus nog sprake van een substantiële hoeveelheid bedrijven die als havengerelateerd te omschrijven zijn in de rest van Noord-Holland Noord. De economische betekenis van deze bedrijven in Noord Holland Noord is in 2023 heel licht afgenomen van 2.746 naar 2.718 werknemers. De toegevoegde waarde is afgenomen van 599 miljoen euro naar 527 miljoen euro. De daling in Noord-Holland Noord is gedeeltelijk in lijn met de afname in de Port of Den Helder, waarbij in 2022 sprake was van een piek in toegevoegde waarde. De omzet laat Noord-Holland Noord een tegengestelde ontwikkeling zien aan wat in Port of Den Helder gebeurt. Uit deze cijfers blijkt in ieder geval wel duidelijk dat de economische betekenis van de havengerelateerde werkgelegenheid zich in Den Helder niet beperkt tot het havengebied. De economische betekenis zit vooral in de sectoren industrie en groothandel en Overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart. Deze bedrijvigheid en economische betekenis laat het bredere regionale karakter van de haven van Den Helder zien.

¹ Alle tabellen kunnen door afrondingen soms net afwijkende optellingen bevatten. Dit heeft mede te maken met de afronding vanuit het CBS

Werkgelegenheid

Tabel 1: havengerelateerde werkgelegenheid Noord Holland Noord in 2023

Werkgelegenheid in werkzame personen in 2023			
Sector	Port of Den Helder	Noord Holland Noord	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	48	0	48
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	360	0	360
Groothandel	280	800	1.080
Industrie, overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	2.030	2.270	4.300
Totaal	2.718	3.070	5.788

Tabel 2: havengerelateerde werkgelegenheid Noord Holland Noord in 2022

Werkgelegenheid in werkzame personen in 2022			
Sector	Port of Den Helder	Noord Holland Noord	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	46	0	46
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	390	0	390
Groothandel	250	800	1.050
Industrie, overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	2.060	2.320	4.380
Totaal	2.746	3.120	5.866

Tabel 3: havengerelateerde werkgelegenheid Noord Holland Noord in 2021

Werkgelegenheid in werkzame personen in 2021			
Sector	Port of Den Helder	Noord Holland Noord	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	42	0	42
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	600	0	600
Industrie en groothandel	860	1.400	2.260
Overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	1.330	1.610	2.940
Totaal	2.842	3.000	5.842

Tabel 4: havengerelateerde werkgelegenheid Noord Holland Noord in 2020

Werkgelegenheid in werkzame personen in 2020			
Sector	Port of Den Helder	Noord Holland Noord	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	40	0	40
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	590	0	590
Industrie en groothandel	920	1.390	2.310
Overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	1.390	1.590	2.980
Totaal	2.940	2.980	5.920

Toegevoegde waarde

Tabel 5: havengerelateerde werkgelegenheid Noord Holland Noord in 2023

Toegevoegde waarde in mln euro in 2023			
Sector	Port of Den Helder	Noord Holland Noord	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	12,8	0	12,8
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	15	0	15
Groothandel	39	68	107
Industrie, overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	912	459	1.371
Totaal	978,8	527	1.505,8

Tabel 6: havengerelateerde werkgelegenheid Noord Holland Noord in 2022

Toegevoegde waarde in mln euro in 2022			
Sector	Port of Den Helder	Noord Holland Noord	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	11,9	0	11,9
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	17	0	17
Groothandel	26	65	91
Industrie, overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	1.254	533	1.787
Totaal	1.307,9	599	1.907,9

Tabel 7: havengerelateerde werkgelegenheid Noord Holland Noord in 2021

Toegevoegde waarde in mln euro in 2021			
Sector	Port of Den Helder	Noord Holland Noord	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	9,7	0	9,7
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	51	0	51
Industrie en groothandel	368	201	569
Overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	120	138	258
Totaal	548,7	340	888,7

Tabel 8: havengerelateerde werkgelegenheid Noord Holland Noord in 2020

Toegevoegde waarde in mln euro in 2020			
Sector	Port of Den Helder	Noord Holland Noord	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	8,2	0	8,2
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	48,0	0	48,0
Industrie en groothandel	43,0	48,0	91,0
Overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	147,0	315,0	462,0
Totaal	245,2	364,0	609,2

Aantal bedrijven

Tabel 9: havengerelateerde werkgelegenheid Noord Holland Noord in 2023

Aantal bedrijven in 2023			
Sector	Port of Den Helder	Noord Holland Noord	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	nvt	nvt	nvt
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	40	0	40
Groothandel	26	13	39
Industrie, overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	194	59	253
Totaal	260	72	332

Tabel 10: havengerelateerde werkgelegenheid Noord Holland Noord in 2022

Aantal bedrijven in 2022			
Sector	Port of Den Helder	Noord Holland Noord	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	nvt	nvt	nvt
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	38	0	38
Groothandel	27	14	41
Industrie, overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	189	64	253
Totaal	254	78	332

Tabel 11: havengerelateerde werkgelegenheid Noord Holland Noord in 2021

Aantal bedrijven in 2021			
Sector	Port of Den Helder	Noord Holland Noord	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	nvt	nvt	nvt
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	37	0	37
Industrie en groothandel	96	36	132
Overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	113	43	156
Totaal	246	79	325

Tabel 12: havengerelateerde werkgelegenheid Noord Holland Noord in 2020

Aantal bedrijven in 2020			
Sector	Port of Den Helder	Noord Holland Noord	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	nvt	nvt	nvt
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	37	0	37
Industrie en groothandel	91	30	121
Overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	110	33	143
Totaal	238	63	301

Omzet

Tabel 13: havengerelateerde werkgelegenheid Noord Holland Noord in 2023

Omzet in mln euro in 2023			
Sector	Port of Den Helder	Noord Holland Noord	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	0	0	0
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	136	0	136
Groothandel	2.494	278	2.772
Industrie, overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	1.339	1.109	2.448
Totaal	3.969	1.387	5.356

Tabel 14: havengerelateerde werkgelegenheid Noord Holland Noord in 2022

Omzet in mln euro in 2022			
Sector	Port of Den Helder	Noord Holland Noord	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	0	0	0
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	144	0	144
Groothandel	1.665	269	1.934
Industrie, overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	1.673	1.220	2.893
Totaal	3.482	1.489	4.971

Tabel 15: havengerelateerde werkgelegenheid Noord Holland Noord in 2021

Omzet in mln euro in 2021			
Sector	Port of Den Helder	Noord Holland Noord	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	0	0	0
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	151	0	151
Industrie en groothandel	1.673	616	2.289
Overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	288	447	735
Totaal	2.111	1.064	3.175

Tabel 16: havengerelateerde werkgelegenheid Noord Holland Noord in 2020

Omzet in mln euro in 2020			
Sector	Port of Den Helder	Noord Holland Noord	Totaal
Vervoerssectoren HM (binnenvaart, weg, spoor, pijpleiding)	0	0	0
Dienstverlening t.b.v. het vervoer, opslag/overslag	148	0	148
Industrie en groothandel	1.190	504	1.694
Overig, zakelijk en niet-zakelijke dienstverlening, zeevaart	306	599	905
Totaal	1.644	1.103	2.747